

Справа № 953/10059/23
н/п 1-кк/953/8096/23

**УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

"18" жовтня 2023 р.

м.Харків

Київський районний суд м. Харкова у складі:
слідчої судді - Лисиченко С.М.,
за участю секретаря судового засідання – Кот Я.А.,
прокурора - Бабенко Г.М,
захисника – адвоката Шмуйлової І.М.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні Київського районного суду м. Харкова клопотання старшої слідчої 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Харківській області Губіної Єлизавети Олегівни, погоджене прокурором, який здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні – заступником начальника відділу нагляду за додержанням законів регіональним органом безпеки Харківської обласної прокуратури Варшамяном С., подане в межах кримінального провадження №22022220000002618 від 12.08.2022, за підозрою Леснікова Миколи Петровича, 02.03.1963 року народження, уродженю м.Вовчанськ, Харківської області, громадянину України, який зареєстрований за адресою: Харківська обл., Чугуївський р-н., м.Вовчанськ, вул.Привокзальна, 3, кв.3, раніше не судимий, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України, про здійснення спеціального досудового розслідування-

ВСТАНОВИВ:

17 жовтня 2023 року до суду надійшло клопотання старшої слідчої 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Харківській області Губіної Є.О. про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22022220000002618 від 12.08.2022 стосовно підозрюваного Леснікова Миколи Петровича, 02.03.1963 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України.

В обґрунтування клопотання сторона обвинувачення вказує, що слідчим відділом УСБУ в Харківській області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № 22022220000002618 від 12.08.2022, за підозрою Леснікова М.П. у вчиненні кримінального правопорушення - злочину, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Згідно з Конституцією України, Україна є суверенною та незалежною державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною та недоторканою. Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаагськими конвенціями 1907 року, IV Женевськими конвенціями 1949 року, а також у супереччя Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, Договору про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною та російською федерацією 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами є окупацією частини території суверенної держави та міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

Діючи в порушення норм міжнародного гуманітарного права, президент російської федерації (далі – рф) Володимир Путін, а також інші невідомі на даний час досудовим розслідуванням представники влади РФ, всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципів Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимог ч. 4 ст. 2 Статуту ООН та Деклараций Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), підготували та розв'язали агресивну війну та військовий конфлікт підрозділів ЗС РФ на території України.

24.02.2022 на виконання вищевказаного злочинного наказу військовослужбовці збройних сил рф, шляхом збройної агресії, із загрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглися на територію України через державні кордони України в Автономній Республіці Крим, Харківській, Донецькій, Луганській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та вчинили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування,

підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, що мають важливе народногосподарське або оборонне значення, та вчинили окупацію частин зазначеної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України з порушенням порядку, встановленого Конституцією України, яка триває до теперішнього часу та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24 лютого 2022 року указом Президента України № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, який в подальшому було неодноразово продовжено та який діє і наразі.

Так, територія Вовчанської міської об'єднаної територіальної громади Чугуївського району Харківської області була окупована підрозділами держави-агресора 24.02.2022 року та звільнена силами оборони України 12.09.2022 року.

З початку військової агресії РФ, на територіях, які опинилися в окупації, зокрема на території Вовчанської міської об'єднаної територіальної громади Чугуївського району Харківської області, представники держави-агресора створили незаконні органи влади, які поширювали, встановлювали та закріплювали владу російської федерації на місцях.

Слідча вказує, що 03.06.2022 на території м. Куп'янськ Харківської області групою осіб з числа громадян України було здійснено підписання протоколу засідання щодо створення окупаційної адміністрації держави-агресора на території Харківської області під назвою: «временная гражданская администрация Харьковской области», що створена та функціонує в інтересах російської федерації, та обрання її керівника – громадянина України Ганчева Віталія Костянтиновича. Вказане рішення затверджено виданням наказу новопризначеним головою т.зв. «временной гражданской администрацией Харьковской области» Ганчевим В.К. № 2/22 від 03.06.2022.

10.06.2022 головою т.зв. «временной гражданской администрацией Харьковской области» Ганчевим Віталієм Костянтиновичем видано наказ № 9/22 від 10.06.2022, згідно якого затверджено утворення районних окупаційних адміністрацій держави-агресора на тимчасово окупованій території Харківської області, а саме: т.зв. «временной гражданской администрацией Волчанского района Харьковской области» (адміністративний центр у м. Вовчанськ), т.зв. «временной гражданской администрацией Изюмского района Харьковской области» (адміністративний центр у м. Ізюм), т.зв. «временной гражданской администрацией Купянского района Харьковской области» (адміністративний центр у м. Куп'янськ), т.зв. «временной гражданской администрацией Харьковского района Харьковской области» (адміністративний центр у сел. Козача Лопань).

18.07.2022 головою т.зв. «временной гражданской администрацией Харьковской области» Ганчевим Віталієм Костянтиновичем видано наказ № УГ-55/22 від 18.07.2022 щодо перейменування назви вказаного незаконного органу в «военно-гражданскую администрацию Харьковской области», згідно п. 2 якого також перейменовано підконтрольні районні окупаційні адміністрації держави-агресора на т.зв. «военно-гражданские администрации». Зміна назви органів здійснено з врахуванням повного правонаступництва із збереженням прийнятих ними реквізитів та організаційно-штатної структури відповідно до п. 3 вказаного наказу.

Досудовим розслідуванням встановлено, що громадянин України Лесніков Микола Петрович, 02.03.1963 р.н., реалізуючи свій злочинний умисел, перебуваючи на території м. Вовчанськ Чугуївського району Харківської області, у невстановлений досудовим слідством час, але не пізніше 10.06.2022, більш точний час досудовим слідством не встановлено, надав добровільну згоду на зайняття посади пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, а саме посаду т.зв. «в.о. заступника Голови тимчасової цивільної адміністрації Вовчанського району по питанням соціальної сфери», (мовою оригіналу – «И.о. заместителя Главы временной гражданской администрации Волчанского района по вопросам социальной политики»), після перейменування – т.зв. «и.о. заместителя главы военно-гражданской администрации Волчанского района по вопросам социальной политики».

Так, на Леснікова М.П., який зайняв посаду т.зв. «И.о. заместителя Главы временной гражданской администрации Волчанского района по вопросам социальной политики», після перейменування – т.зв. «и.о. заместителя главы военно-гражданской администрации Волчанского района по вопросам социальной политики», були покладені посадові обов'язки, пов'язані з організаційно-розпорядчими та адміністративно-господарськими функціями, до яких входило вирішення питань соціального захисту населення, у тому числі трудових відносин, працевлаштування населення, своєчасної виплати заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат, організації роботи системи охорони здоров'я та освіти, культури, молоді та спорту, координації рішення проблем гуманітарної допомоги, контролю відділів та секторів, таких як: освіти, культури, молоді та спорту, у справах сім'ї та дітей, охорони здоров'я, управління праці та соціальної політики, ветеринарної медицини.

02.09.2022 в порядку ст.ст. 111, 135, 278 КПК України, Леснікову М.П. було повідомлено про підозру

у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Згідно з інформацією, отриманою в результаті проведення слідчих (розшукових) дій, Лесніков М.П. переховується від органу досудового розслідування на території держави-агресора - рф, у зв'язку з чим, з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, в газеті «Урядовий кур'єр» №190 (7311), від 02.09.2022, яка є засобом масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора (02.09.2022) опубліковано повідомлення про підозру Леснікову М.П.

Лесніков М.П. в порядку, передбаченому ст. 135 КПК України, викликаний на 10 год. 00 хв. 05.09.2022, 06.09.2022, 07.09.2022, для проведення процесуальних дій – вручення письмового повідомлення про підозру у вчиненні кримінального, а також для участі у проведенні інших слідчих та процесуальних дій в рамках кримінального провадження №22022220000002618 від 12.08.2022.

Однак, у зазначений час Лесніков М.П. не з'явився, причин своєї неявки не повідомив.

07.09.2022 у зв'язку із переховуванням підозрюваного від органу досудового розслідування з метою уникнення кримінальної відповідальності, а також через відсутність інформації про місцезнаходження підозрюваного Леснікова М.П., останнього було оголошено в розшук на території України.

Крім того, 11.10.2023, Леснікову М.П. складено повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри у вчиненні кримінального правопорушення – злочину, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Згідно з інформацією, отриманою в результаті проведення слідчих (розшукових) дій, Лесніков М.П. переховується від органу досудового розслідування на території держави-агресора - рф, у зв'язку з чим, з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, в газеті «Урядовий кур'єр» №206 (7604), від 13.10.2023 яка є засобом масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора (13.10.2023) опубліковано повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри Леснікову М.П.

Таким чином, 13.10.2023 у вказаному кримінальному провадженні Лесніков М.П. набув статусу підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, а саме: у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора.

Постановою слідчого від 07.09.2022 на підставі ст. 281 КПК України підозрюваного Леснікова М.П. оголошено у розшук проведення якого доручено співробітникам ТОГ СБ України в Харківській області 2 Управління ДКР СБ України.

Враховуючи вищевикладене, сторона обвинувачення зазначає, що притягнути Леснікова М.П. до кримінальної відповідальності у загальному порядку, передбаченому чинним кримінально-процесуальним законодавством, не видається можливим.

Згідно інформації співробітників ГВ КІБ Управління СБ України в Харківській області, а також відповідно показів свідка Дедещенко Ю.О. та протоколів огляду соціальних мереж, підозрюваний Лесніков М.П. перебуває на території російської федерації, що відповідно до Постанови ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором» № 129-VIII від 27.01.2015 року, беручи до уваги Статут ООН та Резолюцію Генеральної Асамблеї ООН 3314 «Визначення агресії» від 14 грудня 1974 року, визнана державою-агресором.

Сторона обвинувачення, з метою виконання завдань кримінального судочинства, для притягнення Леснікова М.П. до кримінальної відповідальності у вказаному кримінальному провадженні, вважає за доцільне отримати дозвіл на проведення спеціального досудового розслідування. Розгляд даного клопотання вважає за можливе провести без допиту свідків.

Сторона обвинувачення у судовому засіданні клопотання підтримала, прохала про його задоволення.

Захисник – адвокат Шмуйлова І.М. у судовому засіданні заперечувала пропозицію задоволення клопотання стороною обвинувачення, з огляду на те, що підозрюваний у встановленому законом порядку не повідомлений про розгляд даного клопотання, що є порушенням його процесуальних прав.

Клопотання розглядається слідчою суддею в порядку ст.297-3 КПК України за участі особи, яка подала клопотання, та захисника.

Слідча суддя, заслухавши позицію сторін, дослідивши додані до клопотання документи у їх сукупності, прийшла до наступного висновку.

З наданих матеріалів встановлено, що слідчим відділом УСБУ в Харківській області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні, внесені до ЄРДР 12.08.2022 за №22022220000002618, в рамках якого подається дане клопотання.

Відомості щодо вчинення кримінального правопорушення, за ознаками ч.5 ст.111-1 КК України внесені до ЄРДР 12.08.2022 за фактом того, що тимчасовою оперативною групою СБУ в Харківській

області отримано інформацію про громадянина України Леснікова Миколу Петровича, 02.03.1963 р.н., який після акту збройної агресії з боку РФ проти України активно співпрацював з окупантами та підтримував акт агресії. На теперішній час, Лесніков М.П. співпрацює з окупаційною владою та добровільно зайняв в окупаційній адміністрації держави-агресора посаду, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, а саме посаду заступника голови військово-громадянської адміністрації Вовчанського району Солонецького П.М.

Відповідно до ст. 297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави, на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні, зокрема, щодо злочинів передбачених ч.5 ст.191 КК України стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Частиною 2 статті 297-1 КПК України визначено, що спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 111-1, 111-2, 112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121, частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частиною другою – п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 408, 436, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 КК України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

30.08.2022 у даному кримінальному провадженні слідчим 1 відділення слідчого відділу Управління Служби безпеки України в Харківській області Залевським Олександром Геннадійовичем, за погодженням прокурора у кримінальному провадженні – Варшам'яна С., складено повідомлення про підозру Леснікову Миколі Петровичу, 02.03.1963 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України.

Частиною 1 ст. 42 КПК України встановлено, що підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому ст. 276-279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Статтею 278 КПК України передбачено порядок вручення письмового повідомлення про підозру - письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення - у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень (ч. 1 ст. 278 КПК України).

Частиною 1 ст. 111 КПК України передбачено, що повідомлення у кримінальному провадженні є процесуальною дією, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляє певного учасника кримінального провадження про дату, час та місце проведення відповідної процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію.

Частиною 3 ст. 111 КПК України передбачено, що повідомлення у кримінальному провадженні здійснюється у випадках, передбачених цим Кодексом, у порядку, передбаченому главою 11 цього Кодексу, за винятком положень щодо змісту повідомлення та наслідків неприбуття особи.

Так, Глава 11 Розділу II КПК України містить ст.135, якою передбачено порядок здійснення виклику в кримінальному провадженні, а також ст.136, якою встановлено яким чином підтверджується отримання особою повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом.

Відповідно до ч. 1 ст. 135 Глави 11 КПК України, особа викликається до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду шляхом вручення повістки про виклик, надіслання її поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком, здійснення виклику по телефону або телеграмою.

У разі тимчасової відсутності особи за місцем проживання повістка для передачі їй вручається під розписку дорослому члену сім'ї особи чи іншій особі, яка з нею проживає, житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання особи або адміністрації за місцем її роботи (ч. 2 ст. 135 КПК України).

Відповідно до ч.8 ст.135 КПК України повістка про виклик особи, стосовно якої існують достатні підстави вважати, що така особа виїхала та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, територіях держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, у випадку обґрунтованої неможливості їй такої повістки згідно частинами 1,2-4-7 цієї статті, публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального

3
прокурора.

Особа, зазначена в абзаці першому цієї частини, вважається такою, яка належним чином повідомлена про виклик, з моменту опублікування повістки про її виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Отже, з огляду на наведені положення закону, ст.278 КПК України покладає на слідчого/прокурора обов'язок вручити підозрюваному в кримінальному провадженні письмове повідомлення про підозру в день його складення слідчим прокурором, однак, якщо це неможливо зробити, повідомлення про підозру вручається у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень у кримінальному провадженні (ст. 111 КПК України), тобто, - у порядку здійснення виклику в кримінальному провадженні (ст. 135 КПК України) – в тому числі шляхом опублікування у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Слідчою суддею встановлено, що у зв'язку із неможливістю вручення особисто Леснікову М.П. повідомлення про підозру у день його складення, повісток про виклик на 05, 06, 07 вересня 2022 року до слідчого відділу УСБУ в Харківській області, внаслідок не встановлення його місцезнаходження на території України, а також перетину державного кордону та знаходження його на території рф, стороною обвинувачення вжито заходів для вручення повідомлення про підозру повісток про виклик Леснікова М.П. у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень згідно ч. 1 ст. 278 КПК України з урахуванням ст. 111 КПК України та ст. 135 КПК України, зокрема, шляхом оголошення повного тексту підозри на веб-сайті Офісу Генерального прокурора та в газеті «Урядовий кур'єр» №190 (7311) від 02.09.2022.

11.10.2023 у даному кримінальному провадженні старшою слідчою 1 відділення слідчого відділу Управління Служби безпеки України в Харківській області Губіною Єлизаветою Олегівною, за погодженням прокурора у кримінальному провадженні – Варшамяна С., складено повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри Леснікову Миколі Петровичу, 02.03.1963 року народження, у кримінальному провадженні №22022220000002618 від 12.08.2022, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених та тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора.

Слідчою суддею встановлено, що у зв'язку із неможливістю вручення особисто Леснікову М.П. повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри у день його складення, повісток про виклик на 17, 18, 19 жовтня 2023 року до слідчого відділу УСБУ в Харківській області, внаслідок не встановлення його місцезнаходження на території України, а також перетину державного кордону та знаходження його на території рф, стороною обвинувачення вжито заходів для вручення повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри та повісток про виклик Леснікова М.П. у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень згідно ч. 1 ст. 278 КПК України з урахуванням ст. 111 КПК України та ст. 135 КПК України, зокрема, шляхом оголошення повного тексту підозри на веб-сайті Офісу Генерального прокурора та в газеті «Урядовий кур'єр» №206 (7604) від 13.10.2023.

Враховуючи, що повідомлення про нову підозру, як процесуальний документ, складено та підписано з дотриманням норм кримінального процесуального законодавства і стороною обвинувачення вжито заходів для його вручення підозрюваному Леснікову М.П. у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень, що підтверджується доказами, наданими стороною обвинувачення та дослідженими слідчим суддею, стороною обвинувачення доведено, що Лесніков М.П. набув статусу підозрюваного у кримінальному провадженні, відповідно до положень ч. 1 ст. 42 КПК України.

Під час розгляду клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування слідча суддя зобов'язана встановити, чи доводять надані сторонами кримінального провадження докази обставини, які свідчать про:

- наявність достатніх доказів для підозри особи щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення, тобто наявності обгрунтованої підозри у вчиненні кримінального правопорушення;

- що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

Щодо наявності обгрунтованої підозри слідча суддя зазначає наступне.

Відповідно до ч.5 ст.9 КПК України кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), яка відповідно до ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» є джерелом права.

Оскільки положення кримінального процесуального законодавства не розкривають поняття «обґрунтованості підозри», в оцінці цього питання слідча суддя користується практикою ЄСПЛ.

У своїх рішеннях, зокрема, «Фокс, Кемпбел і Гартлі проти Сполученого Королівства», «Нечипорук та Йонкало проти України», Європейський суд з прав людини наголошує, що «обґрунтована підозра» передбачає наявність фактів або інформації, які б могли переконати об'єктивного спостерігача у тому, що відповідна особа могла вчинити злочин.

«Обґрунтована підозра» існує тоді, коли факти, якими обґрунтовується затримання, можна «розумно» вважати такими, що підпадають під опис одного з правопорушень, визначених у законі про кримінальну відповідальність. Тобто явно не може йтися про наявність «обґрунтованої підозри», якщо дії, у вчиненні яких підозрюється особа, не становлять кримінального правопорушення на момент учинення (рішення Європейського суду з прав людини у справі «Волох проти України»).

При цьому факти що підтверджують обґрунтовану підозру не повинні бути такого ж рівня, що й факти, на яких має ґрунтуватися обвинувальний вирок. Стандарт доказування «обґрунтована підозра» не передбачає, що уповноважені органи мають оперувати доказами, достатніми для пред'явлення обвинувачення чи ухвалення обвинувального вироку, що пов'язано з меншою мірою ймовірності, необхідною на ранніх етапах кримінального провадження для обмеження прав особи.

Уявлення про «обґрунтовану підозру» має ґрунтуватися поміж інших факторів, на двох ключових критеріях: суб'єктивному та об'єктивному.

Перший критерій означає, що підозра має бути добросовісною, тобто особа, яка виконала затримання та оголосила підозру, має щиро підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, другий - що об'єктивно існують дані про скоєне кримінальне правопорушення і причетність особи до вчинення правопорушення. Такими даними можуть бути дії самого підозрюваного, наявні документи, речові докази, показання очевидців тощо.

Крім цього, у рішенні ЄСПЛ у справі «Феррарі-Браво проти Італії» №9627/81 від 14 березня 1984 року суд зазначив, що «питання про те, що арешт або тримання під вартою до суду є виправданими тільки тоді, коли доведено факт вчинення та характер інкримінованих правопорушень, ставити не можна, оскільки це є завданням попереднього розслідування, сприяти якому має й тримання під вартою»; у справі «Мюррей проти Сполученого Королівства» №14310/88 від 23 жовтня 1994 року «факти, які є причиною виникнення підозри не повинні бути такими ж переконливими, як ті, що є необхідними для обґрунтування вироку чи й просто висунення обвинувачення, черга якого надходить на наступній стадії процесу кримінального розслідування».

З матеріалів доданих до клопотання вбачається, що Леснікова М.П. повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених та тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора.

Слідчою суддею встановлено, що на час вчинення інкримінованого кримінального правопорушення, у вчиненні якого Лесніков М.П. підозрюється, останній є громадянином України та осудною особою, яка досягла 16-річного віку.

Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 діб, який затверджено Законом України від 24.02.2022 «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»», строк дії якого неодноразово продовжено по теперішній час.

За результатами розгляду даного клопотання про застосування запобіжного заходу слідчою суддею встановлено, що висновки органу досудового розслідування про наявність підозри у вчиненні Лесніковим М.П. кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України, не є очевидно необґрунтованими чи недопустимими, виходячи з наданих стороною обвинувачення доказів, а саме: даних, які містяться у акті за результатами огляду Телеграм-каналів всесвітньої мережі Інтернет від 11.08.2022; даних, які містяться у протоколі огляду від 28.08.2022; показань свідка Гаврюшенка В.Л., які містяться у протоколі допиту від 28.08.2022; показань свідка Безсалової Т.П., які містяться у протоколі допиту від 05.09.2022; показань свідка Іванова А.О., які містяться у протоколі допиту від 28.08.2022; показань свідка Дедешенко Ю.О., які містяться у протоколі допиту від 15.09.2023; показань свідка Мельникової Т.О., які містяться у протоколі допиту від 15.09.2023; даних, які містяться у протоколі пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 15.09.2023 з фототаблицею та довідкою до протоколу; показань свідка Гуленко Т.В., які містяться у протоколі допиту від 15.09.2023; даних, які містяться у протоколі пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 15.09.2023 з фототаблицею та довідкою до протоколу; показань свідка Коновалової А.М., які містяться у протоколі допиту від 15.09.2023; даних, які містяться у протоколі пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 15.09.2023 з фототаблицею та довідкою до протоколу; даних, які містяться у протоколі огляду від 02.10.2023 з додатками до нього; даних, які містяться у протоколі огляду від 02.10.2023 з додатками до

4

нього; даних, які містяться у протоколі огляду від 02.10.2023 з додатками до нього; даних, які містяться у протоколі огляду від 02.10.2023 з додатками до нього; даних, які містяться у протоколі огляду речей і документів від 11.10.2023 з додатками до нього; даних, які містяться у заяві депутата Вовчанської міської ради Харківської області VIII скликання та директора КП «Вовчанське підприємство теплових мереж» - Романцова Я.І. від 01.10.2022; даних, які містяться у документі з назвою «План работы Военно-гражданской администрации Волчанского района Харьковской области на август 2022 года от 01.09.2022»; даних, які містяться у документі з назвою «Военно-гражданская Администрация Волчанского района Харьковской области. Распоряжение от 15.08.2022 №25-Р»; даних, які містяться у документі з назвою «Положение об экспертной комиссии Военно-гражданской администрации Волчанского района Харьковской области от 15.08.2022 №25-Р»; даних, які містяться у документі з назвою «Состав экспертной комиссии Военно-гражданской администрации Волчанского района Харьковской области от 15.08.2022 №25-Р»; даних, які містяться у документі з назвою «Военно-гражданская Администрация Волчанского района Харьковской области от 25.07.2022 №69/18»; даних, які містяться у документі з назвою «Список граждан на прием к главе ВГА на 02.08.2022»; даних, які містяться у протоколі огляду від 13.10.2023; даних, які містяться у протоколі огляду від 13.10.2023 з додатками до нього.

Слідча суддя зазначає, що на цій стадії кримінального провадження, враховуючи положення кримінального процесуального закону, суд повинен лише надати оцінку тому чи достатньо отриманої інформації та досліджених доказів, для того, щоб допустити можливість, що особа щодо якої вирішується питання про застосування запобіжного заходу могла вчинити кримінальне правопорушення, яке їй інкримінується. Питання ж оцінки доказів з точки зору їх достатності і допустимості для визнання особи винною чи невинною у вчиненні того чи іншого злочину входить до компетенції суду під час розгляду кримінального провадження по суті.

З огляду на зазначене, не вирішуючи питання про доведеність вини та правильність кваліфікації дій Леснікова М.П., виходячи з наявних у суду матеріалів клопотання, слідча суддя приходить до висновку, що надані достатні підстави для наявності обґрунтованої підозри стосовно можливого вчинення Лесніковим М.П. дій, що кваліфікуються за ч.5 ст.111-1 КК України за викладених у клопотанні обставин.

Щодо наявності фактів, визначених ч.1 ст.297-4 КПК України, слідча суддя зазначає наступне.

Частиною 8 ст. 135 КПК України визначено, що повістка про виклик особи, стосовно якої існують достатні підстави вважати, що така особа виїхала та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, у випадку обґрунтованої неможливості вручення їй такої повістки згідно з частинами першою, другою, четвертою - сьомою цієї статті, публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Особа, зазначена в абзаці першому цієї частини, вважається такою, яка належним чином повідомлена про виклик, з моменту опублікування повістки про її виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

У випадку наявності в особи, зазначеної в абзаці першому цієї частини, захисника (захисників) копія повістки про її виклик надсилається захиснику (захисникам).

Згідно з ч. 5 ст. 139 КПК України ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприбуття на виклик без поважної причини більш, як два рази) підозрюваним, обвинуваченим, який оголошений у міжнародний розшук, та/або який виїхав, та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження.

Так, стороною обвинувачення, шляхом розміщення оголошення повного тексту на веб-сайті Офісу Генерального прокурора та в газеті «Урядовий кур'єр» №206 (7604) від 13.10.2023, було опубліковано повістки про виклик Леснікова М.П. до слідчого відділу УСБУ в Харківській області на 17, 18, 19 жовтня 2023 року для проведення відносно нього процесуальних та слідчих дій.

Лесніков М.П., будучи повідомленим про виклики у спосіб, передбачений кримінальним процесуальним законодавством, до слідчого відділу УСБУ в Харківській області на виклик до слідчого, відповідно до повісток 17, 18, 19 жовтня 2023 року не з'явився, про поважні причини неприбуття не повідомив.

В ході розгляду клопотання, слідчою суддею досліджено протокол допиту свідка Дедешенко Ю.О. від 15.09.2023, який дав покази про те, що Лесніков М.П. виїхав на території російської федерації під деокупації території Харківської області, а також лист керівника ТОГ СБУ з дислокацією в Харківській області – заступника начальника 2 Управління ДКР СБ України полковника В.Примачок від 11.09.2023, згідно з даними якого Лесніков М.П. разом з дружиною та сином виїхали під час деокупації м.Вовчанська в 2022 році до рф та на даний час не перебувають на території України.

Постановою Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Організації

Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання російської федерації державою-агресором» визнано російську федерацію державою – агресором.

Слідчою суддею враховується той факт, що постановою слідчого 1 відділення СВ УСБУ в Харківській області Залевського О.Г. від 07.09.2022 Леснікова М.П. оголошено у розшук.

Враховуючи, що підозрюваний Лесніков М.П. на теперішній час переховується від органів досудового розслідування та перебуває на території держави-агресора - рф, тому, відповідно до діючого законодавства зазначена особа належним чином повідомлена про виклик на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора та у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження.

У судовому засіданні встановлено, що Леснікову М.П. повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 України, підозру обгрунтовано зібраними доказами, підозрюваний переховується від органів досудового розслідування та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, ухиляється від явки на виклик слідчого (не прибув на виклик без поважної причини три рази), перебуває на території держави-агресора, у зв'язку з чим 07.09.2022 Лесніков М.П. оголошений у розшук.

Враховуючи викладене, дослідивши надані в обгрунтування клопотання матеріали, враховуючи наявність достатніх доказів для підозри особи щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення, правове обгрунтування клопотання, яке ґрунтується на положеннях ст.ст. 297-1, 297- , 2 97-4 КПК України, у слідчої судді достатньо підстав для надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22022220000002618 від 12.08.2022 відносно Леснікова М.П.

З огляду на зазначене клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування є обгрунтованим та підлягає задоволенню.

Керуючись ст.ст. 297-1, 297-3, 297-4, 372, 376, 395 КПК України, суд, -

УХВАЛИВ:

Клопотання старшої слідчої 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Харківській області Губіної Єлизавети Олегівни, погоджене прокурором, який здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні – заступником начальника відділу нагляду за додержанням законів регіональним органом безпеки Харківської обласної прокуратури Варшам'яном С., подане в межах кримінального провадження №22022220000002618 від 12.08.2022, про здійснення спеціального досудового розслідування - задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22022220000002618 від 12.08.2022 за підозрою Леснікова Миколи Петровича, 02.03.1963 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України.

Ухвала підлягає негайному виконанню з моменту її оголошення.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Слідча суддя -

С.М. Лисиченко

